

Franz Tscholl: «Nus avain ina buna impressiun»

CUN FRANZ TSCHOLL
HA CLAUDIA CADRUVI / ANR DISCURRÌ

■ **A Cuira datti uss ina scola rumantsch-tudestga. Tgi che ha in uffant, che vegn il 2001 en l'emprima classa, po annunziar el anc quest mais per la scola bilingua. Quai che auters ston pli tard emprender cun blera fadia – numnadain ina segunda lingua – emperdan ils uffants en la scola bilingua gia en l'emprima classa. L'anr ha discurrì cun Franz Tscholl, il directur da la scola da Cuira.**

Dapi l'avust datti a Cuira classas bilinguas. Tge experientschas avais Vos fatg enfin uss?

Franz Tscholl: Tar las classas tudestg-rumantschas avain nus gi sulet sis annunzias. Tuttina avain nus cumenzà cun il project, dentant cun ina purschida reducida. Durant sis lecziuns han quests uffants scola per rumantsch. Nus avain ina bun' impressiun da questa classa rumantscha. Ils sis uffants èn integrads en ina classa tudestga normala. Ils auters uffants da questa classa na sa participeschan betg al project. Ils sis Rumantschs èn simplamain duas giadas il suentermezdi tar la scolasta rumantscha *Annalis Schaniel*.

Han els lura ils medems roms sco il rest da la classa durant quellas sis uras?

Il scolast tudestg e la scolasta rumantscha coordineschan lur lavur ed instrueschan exact ils medems cuntegns cur che la classa è dividida, sulet la lingua d'instrucziun sa differenziescha.

La davos'emna ha gi lieu ina saira d'infurmaziun per geniturs che lessan trametter lur uffants en las scolas bilinguas. Co è l'interessenza per l'onn da scola 2001/02?

Igl ha sa chapescha dà las dumondas usitadas per classas bilinguas: Dumognan ils uffants las finamiras d'instrucziun en ils differents roms? Na stattan ils uffants betg enavos en il tudestg? Tge senn hai ch'ìls uffants emperdan da quintar per rumantsch? etc. Ils geniturs han pia tschentà dumondas fitg criticas. Ils experts han pudì mussar che las temas dals geniturs n'èn betg giustifitgadas. Il project vegn gea er accumpagnà scientificamain e nus fashain regularmain evaluaziuns. Impurtant è era da vesair ch'ì dat ordaifer noss chantun ed ordaifer la Svizra fitg bleras scolas che han fatg bunas experientschas cun l'instrucziun immersiva. Il feedback ch'jau hai sur-

vegni suenter la saira d'orientaziun è stà fitg bun.

Tge premissas ston esser ademplidas per ch'ins cuntinueschia cun la scola bilingua a Cuira?

Il project è planisà per sis onns. Lura lain nus avair la basa per decider sche Cuira vul instituzionalisar questa purschida. Per l'onn che vegn èsi en mintga cas cler ch'ì dat avunda annunzias per la scola bilingua cun talian. Nus vegnin puspè ad avair duas classas talianas che cumenzan l'emprim onn da scola. Per la scola rumantscha duvrain nus anc intginas paucas annunzias. Sche nus survegnin avunda scolars, pudain nus far ina classa cun ils sis scolars rumantschs da quest onn e lura era porscher il program cumplain.

È il rumantsch grischun la culpa ch'ì n'ha fin uss betg dà dapli annunzias?

Nus avain dumandà geniturs interessads, sch'ìl rumantsch grischun saja in problem. Dapli che la mesadad dals geniturs han dentant ditg ch'ìls n'avessian nagut encunter, sche l'uffant vegniss instrui en rumantsch grischun. La raschun per las paucas annunzias è plitost ch'ìls uffants ston per part ir en in auter quartier a scola.